Sjema Yisraël

deel 4

Messias (deel – I)

Hoop in de duisternis
Het einde van de 20ste eeuw is getuige geweest van de val van de grote politieke ideologieën en utopieën over ongelimiteerde vooruitgang. Na Auschwitz en de val het Marxisme, de voortdurende bedreigingen van moreel verval en economische verwarringen en spanningen, lijkt het enige vooruitzicht van de mensheid een hopeloosheid.
De profeet Jeremia had dezelfde ervaringen in zijn tijd en liet het stof als het ware spreken alsof de hoop daaruit te voorschijn zou komen: “Hij drukke zijn mond in het stof, misschien is er hoop.”(Klaagliederen 3:29)
De profeet was niet krankzinnig, hij drukte daarmee het verlangen uit op herstel. Wacht, en er zal iets beters komen ondanks de tragische realiteit van de hedendaagse situatie. Wat had men gedacht als hij had gezegd ‘er zal vrede komen’? Alleen wanneer het dan ook werkelijk direct zou gebeuren had men de profeet als een gezondene door de Here erkent.(Jeremia 29:9)
Terecht is de hoop die de Bijbel ons aanreikt niet gebaseerd op spirituele emoties, of theologische en mythische gedachten; het geeft een objectieve realiteit van de geschiedenis. Het wordt niet mooier gemaakt dan het is en er wordt ook niet gefantaseerd. De eerste uitdrukkingen van hoop ooit neergeschreven op papier die verder gaan dan die historische gebeurtenissen vormden een bundeling van hoop op de komende Messias. Negenendertig keer in de Tenach is er sprake over de Messias (Masjiach in het Hebreeuws), 30x in de context van het koningschap; waarvan 15 van deze verwijzingen naar David of een Davidisch koningshuis verwijzen; 9 verwijzingen gaan over een universele koning die in de toekomst niet alleen Israël zal redden maar ook de gehele wereld (1 Samuël 2:10,35; Psalmen 2:2; 20:6; 28:8; 84:9; Habakuk 3:13; Daniël 9:25-26).
Alleen de verwachting van een kosmische redding, als een historische realiteit, geeft dat we in staat zullen zijn om te wachten tot onze hoop in vervulling zal gaan en werkelijkheid zal worden.

1. Waarom hebben wij een Messias nodig?
“Maar van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven.” (Genesis 2:17)
Ons lot is de dood en daar is niets tegen te doen, we kunnen onszelf niet redden!
Genesis 3:24 – “En Hij verdreef de mens en Hij stelde ten oosten van de hof van Eden de cherubs met een flikkerend zwaard, dat zich heen en weer wendde, om de weg tot de boom des levens te bewaken.”
Het geloof van de komende Messias is een fundamenteel geloofspunt in het Jodendom. Maimonides schreef in het 12e geloofsartikel (Yigdal): “Hij zal op het laatst Zijn Messias sturen om hen te redden die hun hoop op Hem gevestigd hebben en tot het einde wachten.” Dit werd een onderdeel van het lied der martelaren (Ani maamin) veel gezongen gedurende de Nazi Holocaust.
De Messiaanse hoop is de oudste verwachting van het volk Israël. Genesis 49:10 in het hoofdstuk van de zegeningen die Jakob aan zijn kinderen geeft, spreekt hij in de zegen over Juda uit dat de Messias zal komen. “De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn.” Evenzo Numeri 24:17 “Ik zie hem, maar niet nu; ik schouw hem, maar niet van nabij; een ster gaat op uit Jakob, een scepter rijst op uit Israël, en verbrijzelt Moabs slapen, en verplettert alle zonen van Set.” Zowel Silo als de ster die opkomt verwijzen naar de Messias. Het is daarom ook opvallend dat de ster van David (Magen David), het embleem van Israël, tevens het symbool is van de Messiaanse hoop.

2. Wat was de eerste belofte van G-d aan de mensheid?
Genesis 3:15 – “En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen.”
De strijd met het kwaad (yetser ha-ra) zal door de Messias beslist worden. “De Heilige, gezegend is Zijn Naam, zal het kwaad uitbannen.” (Sukkah 52a)

3. Wie wordt weergegeven door het Zaad van de vrouw?
Psalm 110:1 “Aldus luidt het woord des Heren tot mijn Here: Zet u aan Mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten.”
Dit slaat op het Davidisch koningshuis en de Messias die daaruit zal voortkomen.

4. Is het zaad een individu?
Genesis 4:25 “En Adam had weer gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon en gaf hem de naam Set, want (zeide zij) G-d heeft mij een andere zoon gegeven in plaats van Abel; hem immers heeft Kaïn gedood.”
De LXX (Septuaginta = de Griekse vertaling van de Tenach) vertaald “Want G-d heeft mij gegeven een ander zaad in plaats van Abel”. Dus duidelijk een persoon!
In Genesis 3:15 en 4:25 wordt datzelfde woord ‘zaad’ gebruikt, het geeft een duidelijk verband tussen deze twee zinnen aan.

5. Wie representeert de slang?
Jesaja 27:1 “Te dien dage zal de Here met Zijn fel, groot en sterk zwaard bezoeking brengen over de Leviathan, de snelle slang, over de Leviathan, de kronkelende slang, en Hij zal het monster in de zee doden.”
Openbaring 12:9 “En de grote draak werd (op de aarde) geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de Satan, die de gehele wereld verleidt; hij werd op de aarde geworpen en zijn engelen met hem.”
Baba Bathra 16a – De slang, Satan en de kwade neiging representeren allen dezelfde kracht van het kwaad.

6. Welk mechanisme van verlossing werd in gang gezet in Genesis 3:15?
Genesis 3:21 “En de Here G-d maakte voor de mens en voor zijn vrouw klederen van vellen en bekleedde hen daarmede.”
Er was een offer nodig ter verzoening vanwege de zonde. Het eerste offer werd geslacht door G-d zelf!
Wanneer de slang zijn kop zal vermorzeld worden zal er een einde komen aan het kwaad. Tot die tijd waren vervangende offers nodig. Daar waar zaad op een persoon sloeg, de nakomeling van de vrouw, zal deze de kop van de slang vermorzelen.

7. De lijdende dienstknecht uit Jesaja 53.
Jesaja 53:9-11 “En men stelde zijn graf bij de goddelozen; bij de rijke was hij in zijn dood, omdat hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in zijn mond is geweest. Maar het behaagde de Here hem te verbrijzelen. Hij maakte hem ziek. Wanneer hij zichzelf ten schuldoffer gesteld zal hebben, zal hij nakomelingen zien en een lang leven hebben en het voornemen des Heren zal door zijn hand voortgang hebben. Om zijn moeitevol lijden zal hij het zien tot verzadiging toe; door zijn kennis zal mijn knecht, de rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, en hun ongerechtigheden zal hij dragen.”
Dit hoofdstuk van Jesaja 53 slaat zowel op het volk Israël (zie b.v. Jesaja 41:8; 43:10; 44:1 enz.) maar ook op de Messias. Wat is de naam van de Messias? Volgens de Rabbijnen is hij een lepralijder op grond van Jesaja 53:4 “Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een geplaagde, een door G-d geslagene en verdrukte.” (Sanhedrin 98b).

8. Hoe is verlossing mogelijk door een offer?
Leviticus 5:13 “Zo zal de priester verzoening over hem doen voor de zonde die hij in een van deze dingen begaan heeft, en het zal hem vergeven worden. En het zal, evenals het spijsoffer, voor de priester zijn.”
Rabbi Eleazar zei in de naam van Rabbi Jose: De offers zijn een halacha (traditionele wet) betreffende de Messias (Zebachim 44b). In Sanhedrin 51b staat: “Rabbi Jozef vroeg: Moeten we een halacha vaststellen voor de dagen van de Messias? Abaye antwoordde: Indien we dat doen, hoeven we niet de wetten van de offers te bestuderen, aangezien zij alleen gelden in de Messiaanse tijd.” Er is dus een duidelijke verbinding tussen de offers en de Messias.
Yoma 39 “Waarom wordt de heilige Tempel Libanon (de witte) genoemd? Omdat het de zonden wit maakt van Israël.”

9. Jesaja 53 en de lijdende dienstknecht
Jesaja 53:5 “Maar om onze overtredingen werd hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is ons genezing geworden.”
Op dit vers geeft de Midrasj op Samuël 16:1 het volgende als uitleg: Rabbi Huna zei in de naam van Rabbi Akha: ‘Al het lijden wordt verdeeld in drie gedeelten: één voor de oude generaties en voorvaderen, één voor de opstandige generatie, en één voor de koning Messias, want in Jesaja 53:5 wordt gezegd, “Hij wordt verwond voor onze zonden.”’
Er zijn dus twee stromingen in het Jodendom aanwezig. Eén stroming geeft duidelijk het collectieve van de lijdende dienstknecht weer, maar er is ook duidelijk een stroming die aangeeft dat het om de Messias zelf gaat. Het beste bewijs uit Jesaja zelf is Jesaja 49:3-6.
“En Hij zeide tot mij: Gij zijt mijn knecht, Israël, in wie Ik Mij zal verheerlijken. Doch ik zeide: Tevergeefs heb ik mij afgemat, voor niets en vruchteloos mijn kracht verbruikt. Evenwel, mijn recht is bij de Here en mijn vergelding is bij mijn G-d. Maar nu zegt de Here, die mij van de moederschoot aan vormde tot Zijn knecht, om Jakob tot Hem terug te brengen en om Israël tot Hem vergaderd te doen worden – en ik werd geëerd in de ogen des Heren en mijn G-d was mijn sterkte - Hij zegt dan: Is het te gering, dat gij Mij tot een knecht zoudt zijn om de stammen van Jakob weder op te richten en de bewaarden van Israël terug te brengen; Ik stel u tot een licht der volken, opdat Mijn heil reike tot het einde der aarde.”
Israël zal teruggebracht worden door de Messias! Hij zal vermorzeld worden voor onze ongerechtigheden!

10. Uit welke stam of welke familie komt de Messias?
Micha 5:1 “En gij, Betlehem Efrata, al zijt gij klein onder de geslachten van Juda, uit u zal Mij voortkomen die een heerser zal zijn over Israël en wiens oorsprong is van ouds, van de dagen der eeuwigheid.”
Jeremia 30:8,9 “Op die dag zal het gebeuren, luidt het woord van de Here der heerscharen, dat Ik het juk van hun hals zal verbreken en hun banden zal verscheuren; vreemden zullen hen niet meer knechten, maar zij zullen de Here, hun G-d, dienen en David, hun koning, die Ik hun verwekken zal.”
Rabbi Juda zei in de naam van Rab: ‘Op een zekere dag zal de Heilige, gezegend is Zijn Naam, een andere David laten opstaan, want dat is voorzegd in Jeremia 30:9.” (Sanhedrin 98b)

11. Hoe is de relatie tussen G-d en de Messias?
Jesaja 11:2 “En op hem zal de Geest des Heren rusten, de geest van wijsheid en verstand, de geest van raad en sterkte, de geest van kennis en vreze des Heren.”
De Messias zal volledig handelen en doen naar wat de Here G-d hem daarin verteld en geeft. Hij zal niets uit eigen kracht doen.

12. Terug naar Jesaja 53.
Jesaja 53:3 “Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand, voor wie men het gelaat verbergt; hij was veracht en wij hebben hem niet geacht.”
Jesaja 53:7 “Hij werd mishandeld, maar hij liet zich verdrukken en deed zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed hij zijn mond niet open.”
In alle vernederingen en verdrukkingen hield de Messias stand, door hem konden de verlossende krachten van de Almachtige hun werk doen.

13. Wat is de natuur van de Messias?
Uit Micha 5:1 hebben we duidelijk gezien dat de Messias uit de mensheid komt, uit de stad Betlehem.
Jeremia 23:5,6 geeft het volgende: “Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik aan David een rechtvaardige Spruit zal verwekken; die zal als koning regeren en verstandig handelen, die zal recht en gerechtigheid doen in het land. In zijn dagen zal Juda behouden worden en Israël veilig wonen; en dit is zijn naam, waarmede men hem zal noemen: de Here onze gerechtigheid.”(Baba Bathra 75b)
De Targum Jonathan heeft een iets ander einde op Micha 5:1 “… uit jou zal de Messias voortkomen en zijn naam is al sinds eeuwigheid uitgesproken.”

14. Hoe zit het nu met de geboorte van de Messias?
Jesaja 7:14 “Daarom zal de Here zelf u een teken geven: Zie, de jonge vrouw zal zwanger worden en een zoon baren; en zij zal hem de naam Immanuël geven.”

Immanuël betekent ‘G-d met ons’. De Messias is geboren als iedereen, zijn geboorte zal tot teken dienen dat de Almachtige zelf oog heeft voor ons als mens.

15. De Messias zal de komende zoon van David zijn.
Sefanja 3:9 “Maar dan zal Ik de volken andere, reine lippen geven, opdat zij allen de naam des Heren aanroepen; opdat zij Hem dienen met eenparige schouder.”
Iedereen zal JHWH dienen en Hem de eer geven, dit zal bewerkstelligd worden door de koning Messias. (Bereesjiet Rabbati 41:44)

De Joodse Messias
Was Jesjoea de Messias? Kunnen we Joods zijn en in Jesjoea geloven? Kunnen we Christen zijn en de Joodse wortels in Jesjoea veronachtzamen?
Sinds de scheiding tussen Jodendom en Christendom, tussen kerk en sjoel, is Jesjoea als de Messias verwelkomt door de Christenen en verworpen door de Joden. Christenen beschuldigden de Joden voor de verwerping van Jesjoea terwijl Joden de Christenen voorhielden dat zij een valse Messias volgen. De naam Jesjoea werd synoniem aan verraad en godslastering. Jesjoea kon niet de Messias zijn simpel en alleen al vanwege dat hij de Messias van de Christenen was.
Is dit allemaal wel terecht? Hebben Christenen gelijk als zij beweren dat Joden de Messias verwerpen en met name Jesjoea, ja, zelfs dat zij hem gedood hebben? Hebben Joden gelijk wanneer zij veronderstellen dat Jesjoea alleen maar de Messias voor de Christenen is?
Steeds weer komt de confrontatie tussen Joden en Christenen op dit punt terecht. Laten we eens rustig het bewijs bekijken en wat voorzichtige conclusies hieruit trekken.
Volgens de Evangeliën en het boek Handelingen had Jesjoea zowel in Galilea als in Judea een enorme aanhang. Horden Joodse mensen volgden hem. Jesjoea onderwees in de synagogen (b.v. Lucas 4:14-15) en mensen luisterden naar zijn woorden (Lucas 19:48). Hij was enorm populair in zijn tijd. Mensen kwamen zelfs van ver om te luisteren naar zijn woorden (Lucas 21:38). Zijn populariteit was er de oorzaak van dat het veroordelingsproces ‘s nachts werd gehouden (Matteüs 26:31; 27:1). Ook na de dood van Jesjoea lezen we in Handelingen dat er zeer veel volgelingen waren. Mensen werden in grote getale gedoopt, met Sjawoeoth 3000 op één dag (Handelingen 2:41), later nog eens 5000 mannen plus hun vrouwen en kinderen (Handelingen 4:4). Kort daarna lezen we in 5:14: “En des te meer werden er toegevoegd, die de Here geloofden, tal van mannen zowel als vrouwen.” Het was een hele menigte (Handelingen 5:16), die snel groeide vooral in Jeruzalem (Handelingen 6:7). Op grond van de historische informatie hebben geleerden berekend dat in die tijd er rond de dood van Stefanus zo’n 25.000 Joodse Christenen waren. En de aantallen blijven maar toenemen lees maar Handelingen 8:5-12; 9:31,35,43; 11:20-21; 14:1; 16:5; 19:9,20 enz. In handelingen 21:20 zien we dat de broederen in Jeruzalem verheugd zijn dat er duizenden Joden Jesjoea als Messias aannamen. Het Griekse ‘myriad’ dat hier gebruikt wordt betekent letterlijk 10.000. Er is dus sprake van tienduizenden die tot geloof zijn gekomen. Kijkend naar het inwoneraantal van de stad Jeruzalem in die dagen, kan er dan zelfs sprake zijn van de helft van het inwonersaantal van de stad in die tijd.
Het is dus niet waar dat de Joden Jesjoea niet aannamen als hun Messias en tevens is Jesjoea niet alleen maar voor Christenen bedoeld. De ommekeer kwam pas op een later tijdstip in de geschiedenis.
De Evangeliën laten Jesjoea zien als de langverwachte verlosser van Israël. In die tijd was de verwachting huizenhoog, dit is ook terug te vinden in de geschriften van de Dode Zee en geschiedschrijvers uit die tijd. De Joden werden onderdrukt door de Romeinen en daardoor werd dat verlangen ook versterkt. De tijd van de profetieën van Daniël (9:24-27) kwamen steeds meer tot een afronding. De 490 jaar waren bijna afgelopen en nu moest er toch gauw iets gaan gebeuren. Het Joodse jaar 3338 A.M.(Anno Mundi = sinds de schepping der wereld) was het jaar van de verwoesting van de eerste Tempel. De Babylonische ballingschap duurde 70 jaar (3338-3408 A.M.) en de tweede Tempel zou naar verwachting 420 jaar herbouwd en hersteld blijven. Dan zal de Messias komen en Israël bevrijden van het juk der Romeinen. Een Messiasverwachting leefde enorm, maar het eindigde in een ramp. Precies 490 jaar na de verwoesting van de eerste Tempel werd de tweede Tempel verwoest in 3828 A.M. door de gehate Romeinen.
De Messiaanse kenmerken waren totale bevrijding, vrijlating van gevangenen, genezingen, allerlei wonderen. Jesjoea gebruikte de tekst uit Jesaja 61:1,2 - een Haftara (profetenlezing) die behoorde bij de gedeelten over de zegen en de vloek uit Deuteronomium. Hij houdt de mensen zegen en vloek voor en probeert hen duidelijk te maken dat ze terug moeten keren tot de wetten van G-d, en dat hijzelf daarin de aankondiger is van de zegenrijke tijd indien zij zullen luisteren (zie Lucas 4:16-21). Jesjoea identificeert zich daarmee zelf met de Messias, hetgeen niet door iedereen instemmend en met vreugde werd begroet, vooral toen Jesjoea scherp werd over het volgen van de Almachtige.

Interessant is dat hij deze oproep doet 35 jaar voor de val van de Tweede Tempel, net zoals koning Josia een oproep deed 35 jaar voor de val van de Eerste Tempel. Het werk van Jesjoea ging gepaard met vele wonderen en tekenen, hij leefde naar de wet en onderwees dagelijks daaruit. Op vragen of hij de Messias was gaf hij ook duidelijk ten antwoord: kijk naar wat ik doe! (Matteüs 11:4,5)
De dood van Jesjoea had betekenis aangezien het in relatie stond met de offerdienst op het altaar in de Tempel. Redding door het ultieme offer te brengen. Dat was ook waarom direct na de vloek uitgesproken door G-d over Adam en het menselijk geslacht, Hij hen het voorbeeld van een offer bracht (Genesis 3:21). Heel dramatisch staat daar beschreven hoe de Almachtige zelf het dier slacht en de mens bekleed. Hij had allerlei andere producten kunnen kiezen maar het werd een offerdier. Dit was het eerste sterfgeval na de schepping. De functies van offers waren dus tweeledig, het zou verzoening teweeg brengen tussen G-d en de mens, en het zou de schaamte van de mens bedekken. Het overtreden van de wet eist de dood van de overtreder, men had een Losser nodig! Voor verlossing moest er bloed vloeien en dat was ook de kruisdood van Jesjoea. Hij bracht het offer voor vergeving en bedekte onze schaamte over de zonde.
Het is daarom ook geen wonder dat Jesaja 53 verwijst naar het offersysteem. De Messias zou het ultieme offer brengen, als een lam ter slachting, als een schaap dat zich niet verweerd. De details worden exact beschreven in Jesaja 53:4-7. In Zebachim 44b en Sanhedrin 51b staat duidelijk beschreven dat de Messias de lasten zou dragen van ons en onze kinderen. Alle offers worden in het licht van de Messias geplaatst. Johannes 1:29 zegt het als volgt: “het Lam G-ds, dat de zonde der wereld wegneemt.”(zie ook 1 Korintiërs 5:7; Hebreeën 9:28 en Openbaring 5:6,9). Jesjoea kwam op de vastgestelde tijd, en alle tijden en gebeurtenissen zijn in de handen van de Almachtige. Het is ook opvallend dat noch voor, noch na Jesjoea er iemand geweest was in de geschiedenis, die op zoveel fronten volledig beantwoordde aan de verwachtingen in de oude geschriften als hij, zeer veel Messiaanse kwaliteiten en aspecten komen tot zijn recht in zijn persoon. Geen wonder dat vele Joden hem aannamen als hun verlosser, vooral na de dood en opstanding van Jesjoea.
Er zijn veel Messiassen geweest in de Joodse geschiedenis, bijvoorbeeld Bar Kochba of Shabbathai Tzevi. Ook Rabbi Schneerson heeft het predikaat Messias ontvangen, een hele horde Joden die verwachten dat hij spoedig weer in hun midden zal zijn. Steeds weer bleek en zal ook blijken dat deze verwachtingen kortstondig zijn. Geen van deze Messiassen hebben een impact op de gehele geschiedenis gehad, Jesjoea haMasjiach wel! Misschien ook goed om de woorden van Gamaliël hierbij aan te halen uit het boek Handelingen (5:38,39): “En nu zeg ik u: Laat u niet in met deze mensen en laat hen geworden; want indien dit streven of dit werk uit mensen is, zal het vernietigd worden, maar indien het uit G-d is, zult gij het niet kunnen vernietigen; het mocht eens blijken, dat gij tegen G-d strijdt.” Pirke Aboth IV:14 zegt: “Iedere gemeenschap die geïnspireerd is door de hemel zal bevestigd worden maar wat niet geïnspireerd is door de hemel, niet.”
We hebben dus de volgende antwoorden op de vragen uit het begin:

1. Jesjoea werd erkend door zeer veel Joden uit zijn tijd
2. Jesjoea als Messias is gebaseerd op de Schriften en past binnen de Joodse traditie
3. Jesjoea is de enige Joodse Messias die uitstijgt boven tijd en ruimte

Jesjoea als Messias verwachten is dus deel van onze Joodse identiteit. Waarom verwerpen veel Joden dan Jesjoea? De oorzaak zit niet in het Jodendom maar in het Christendom. Christenen verwerpen de wetten van G-d, als reactie verwierpen Joden hen en hun Messias. Joden kunnen geen boodschap accepteren van Christenen die anti-Semitistische uitingen er op nahouden. Christenen vervolgden de Joden, dwongen hen hun goddeloze wetten te accepteren en heidense feesten te vieren. Kan je dan iets accepteren van hen? Christendom is het grootste obstakel geworden voor het Jodendom. Hun verwerping van de wet, onderdrukking van de Joodse identiteit, verwerping van de staat Israël, opdringerige boodschap heeft het Christendom gekruisigd. Als Messiaanse Joden echter Jesjoea kunnen accepteren, is het misschien tijd dat Christenen teruggaan naar hun Joodse wortels. Niet de Joodse houding staat dus bij het onderwerp Messias ter discussie maar wel de Christelijke.

Bet Echad
Neercanneplaats 63
Rotterdam

Voorganger
P.Daniëls
paulusmary@hetnet.nl